

Utbildningsinspektion i Hedesunda skola, förskoleklass och grundskola 1–7

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Hedesunda skola

Skolverket sände den 23 november 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Hedesunda skola har bestått av undervisningsrådet Malin Winbladh och experten Hans-Olof Hanse- lid. Besök i Hedesunda skola genomfördes den 31 maj-1 juni 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de an- svariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildnings- inspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Hedesunda skola, dels den information som samlats in vid observationer, inter- vjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan infor- mation om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppfölj- ningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Hedesunda skola genomfördes intervjuer med rektor, elever, elevvårdsteam, elevråd, lärare samt föräldrar. Lektioner i flertalet klasser besöktes.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Hedesunda skola	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	70
Förskoleklass	26
Grundskola	294

Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass samt årskurs 1–7.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i fyra så kallade målstyrda grupper (MSG). Två MSG omfattar förskoleklass samt tre klasser, årskurs 1–2, årskurs 3–4 och årskurs 5–6, en MSG med två klasser, årskurs 3–4 och årskurs 5–6 samt en MSG som omfattar fem klasser, årskurs 1–2, årskurs 3–4, årskurs 5–6 och två årskurs 7. Som ledningsstöd har rektorn administrativ hjälp av en skolassistent på Solängsskolan i Gävle.

Hedesunda skola är belägen 4 mil från Gävle. Eleverna från Hedesunda skola genomför vanligtvis årskurs 8 och 9 i Solängsskolan inne i Gävle. Cirka hälften av eleverna åker skolskjuts till skolan.

Skolbyggnaderna renoverades år 1999.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Kunskaper relaterade till kursplanernas mål

De kunskapsresultat som framträder resultat från nationella prov syftar till att vara nationellt likvärdiga. När det gäller att bedöma hur framgångsrik en viss skola har varit i arbetet med elevernas lärande, förklaras dock resultaten av både skolans insatser och de enskilda elevernas förutsättningar, som är en funktion av socioekonomisk bakgrund och många andra faktorer.

Sammanställning av nationella proven vid Hedesunda skola vårterminen 2004.

Nationella prov åk 5	Hedesunda skola (%)	Gävle kommun (%)
Svenska	97,6	87
Engelska	85,7	86
Matematik	92,9	86

Skolan har inte genomfört någon sammanställning för måluppfyllelsen i årskurs 5 för övriga ämnen.

Skolans resultat för kunskaper relaterade till kursplanernas mål om kunskaper ligger över genomsnittet för Gävle kommun i svenska och matematik medan resultatet i engelska inte skiljer sig från genomsnittet i kommunen.

Inspektörerna bedömer att Hedesunda skola bör analysera varför resultatet i engelska skiljer sig så markant från resultaten i svenska och matematik. Skolans rektor och lärare bör förbättra sitt arbete med att systematiskt följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat i övriga ämnen.

Utveckling och lärande relaterat till läroplanens mål kring kunskaper

I skolans uppdrag ingår mål som gäller elevernas generella kunskapsutveckling. Enligt läroplanen har skolan att verka för att varje elev kan använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, reflektera över erfarenheter, kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden samt lösa praktiska problem och arbetsuppgifter, att eleven tror på sin förmåga och sina möjligheter att utvecklas, utvecklar en insikt om sitt sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt lärande samt utvecklar förmågan att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Bland målen märks också analytisk förmåga, ett allt mera vetenskapligt sätt att arbeta och tänka samt självständighet i att formulera ståndpunkter grundade på empirisk kunskap och en kritisk analys.

Eleverna vid Hedesunda skola har erfarenhet av olika arbetsformer. Vid inspektörernas besök såg vi exempel på praktisk problemlösning och varierande arbetsformer såväl som träning i att självständigt formulera ståndpunkter. De elever som inspektörerna mötte beskrev olika sätt att utveckla sitt lärande. Variationen är stor mellan olika MSG.

Inspektörerna bedömer att flertalet lärare vid Hedesunda skola arbetar mot läroplanens mål att sträva mot genom de observationer som gjordes i samband med besöket. Skolans rektor och lärare bör systematiskt skaffa sig en bild av vilka resultat eleverna når i förhållande till de generella kunskapskvaliteter som anges i läroplanen.

Utveckling och lärande relaterat till läroplanens mål kring normer och värden

Den av huvuddelarna i skolans uppdrag, som syftar till att eleverna skall utveckla sina attityder och sin kompetens i riktning mot de normer och värden som bildar ideal för vårt samhälle, är en krävande men inte desto mindre angelägen uppgift. Resultaten av skolans arbete på detta område är särskilt svåra att mäta, incitament i form av betyg saknas och den professionella utmaningen för skolledare och pedagoger är kanske större än i de flesta andra utbildningssammanhang just när det gäller att framgångsrikt påverka människors värderingar. Lika fullt har rektorn även på detta område ansvar för skolans resultat. Det ställer bland annat krav på att kontinuerligt och systematiskt skaffa en bild av vilka resultat eleverna når i sin utveckling enligt läroplanens mål rörande normer och värden och av hur framgångsrika skolans insatser är för denna utveckling.

Hedesunda skola har inte på något systematiskt sätt gjort bedömningar av måluppfyllelsen beträffande normer och värden. Ett slags indikation på resultaten av skolans arbete kan vara hur eleverna förhåller sig i skoltillvaron. Självfallet har dock deras uppträdande och engagemang där också andra orsaker, och arbetet med normer och värden skall även ta sikte på roller som eleverna spelar utanför skolan. Genom en enkät som genomförts i årskurs 5 med eleverna framträder en bild av skolan präglad av trygghet, kamratskap, öppenhet och möjlighet för eleven att påverka och ta ansvar för sin egen situation. Samtidigt vittnar elever om enstaka fall då elever kränker andra elever och det får ses som tecken på att det återstår arbete på värdegrundsområdet.

Skolans rektor och lärare bör systematiskt skaffa sig en bild av och säkerställa resultat hos eleverna av skolans arbete med normer och värden.

Sammanfattningsvis bör Hedesunda skola analysera varför resultatet i engelska skiljer sig så markant från resultaten i svenska och matematik. Dessutom bör skolans rektor och lärare förbättra sitt arbete med att systematiskt följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat i övriga ämnen. Flertalet lärare vid skolan arbetar mot läroplanens mål att sträva mot. Däremot bör skolan systematiskt skaffa sig en bild av vilka resultat eleverna når i förhållande till de generella kunskapskvaliteter som anges i läroplanen samt med skolans arbete med normer och värden.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Samverkan och delaktighet

Elevernas inflytande på utbildningen är en grundpelare i det svenska skolväsendet. Verksamheten skall vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen skall bedrivas i demokratiska arbetsformer och utveckla elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar och att aktivt delta i samhällslivet. Skolans lärare skall utgå från att eleverna kan och vill

ta ansvar för sin inlärn timer och sitt arbete i skolan och de skall planera undervisningen tillsammans med eleverna. Alla som arbetar i skolan skall verka för att man tillsammans med elevernas vårdnadshavare utvecklar innehåll och verksamhet.

De elever inspektörerna mötte under sitt besök på Hedesunda skola gav ingen samlad bild av om och hur de får vara med och planera undervisningen tillsammans med lärarna. Vissa elever lämnade konkreta exempel på hur de fick vara med och utforma ett ämnesövergripande innehåll samt vara med och diskutera arbetssätt och redovisningsformer och de kunde beskriva hur arbetet utvärderades. Andra elever framhöll att lärarna inte bjöd in eleverna att delta i planeringen av undervisningen. De lärare inspektörerna intervjuade ansåg att man inom varje MSG arbetar med en progression mellan de olika årskurserna där eleverna får möjlighet att få mer och mer inflytande över undervisningen. Samtal mellan olika MSG förekommer men skolan har ingen gemensam strategi för hur elevinflytandet skall utvecklas. Eleverna har inte fått vara med och diskutera de gemensamma trivselreglerna.

För att skolan som helhet skall möta de skrivningar om elevinflytande som återfinns i läroplanen bedömer inspektörerna att Hedesunda skola bör utöka graden av och utveckla formerna för elevinflytande vid skolan.

Värdegrundsarbetet

För att åstadkomma en god arbetsmiljö i skolan, finns krav på rektorn att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling bland elever och anställda. Också var och en som verkar inom skolan skall aktivt motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbning, rasistiska beteenden, trakasserier mot och förtryck av individer och grupper. Skolans lärare skall uppmärksamma och -i samråd med övrig skolpersonal- vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka kränkande behandling.

Vid Hedesunda skola använder personalen sig av en del gemensamma strategier för att förebygga mobbning och kränkande behandling. I årskurs 1–2 har man utarbetat ett faddersystem och en del MSG använder sig av en metod kallad ”hemliga kompisar”. Man tilldelas någon som man ska vara extra snäll mot under en period och i slutet av perioden ska eleverna gissa vem som varit deras ”hemliga kompis”. Detta uppskattas mycket bland eleverna. Ute på skolgården finns rastvakter på alla raster enligt ett uppgjort schema vilket, enligt eleverna, skapar en tryggare utomhusmiljö. Skolan har en utarbetad trygghetsplan som beskriver arbetet med att förebygga, upptäcka och åtgärda kränkande behandling. I dokumentet beskrivs även hur trygghetsplanen utvärderas. Trygghetsplanen finns beskriven i det informationshäfte som delas ut till alla elever vid läsårsstarten. Elever och föräldrar kände sig oftast trygga med skolans insatser och känner tillit till skolans personal. Flera elever som inspektörerna träffade kände inte till trygghetsplanen vilket personal och föräldrar gjorde.

Inspektörerna bedömer att Hedesunda skola lägger stor vikt vid värdegrundsarbetet och att detta ligger i linje med läroplanens intentioner. Trots detta vittnar elever och föräldrar om enstaka incidenter och tendenser till kränkande behandling varför inspektörerna vill påminna skolledning och personal om den

betydelse ett kontinuerligt arbete med dessa frågor har för elevernas arbetsmiljö.

Sammanfattningsvis: För att skolan som helhet skall möta de krav som återfinns i läroplanen bör skolan utöka graden av och utveckla formerna för elevinflytande vid skolan. Hedesunda skola lägger stor vikt vid värdegrundsarbetet.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Lokala mål och innehåll

Både läroplan och nationella kursplaner skall ligga till grund för planeringen av undervisningen. I kursplanerna anges syftet med de olika ämnena under rubriken Mål att sträva mot. Dessa mål skall ligga till grund för den inriktning undervisningen skall ha och de skall visa vilka kunskaper som skolan skall sträva efter att alla elever utvecklar. Målen att sträva mot skall vara utgångspunkt för lärarnas planering tillsammans med eleverna. I kursplanerna anges också Mål att uppnå. Dessa mål beskriver vad varje elev minst skall kunna efter det femte respektive det nionde skolåret. I det så kallade frirummet skall lärare använda sin yrkeskunskap och yrkeserfarenhet för att tillsammans med eleverna tolka målen, ta ställning till vilket stoff som skall väljas ut för att konkretisera innehållet samt ta ställning till hur man vill arbeta och organisera undervisningen.

Hedesunda skola har utarbetat lokala konkretiseringar av kursplanerna i svenska, matematik och engelska. Dessa dokument kallar Hedesunda skola "lokal arbetsplan". Under året har man lagt extra fokus på att få en gemensam syn på mål att uppnå i svenska för de olika årskurserna. Dessa mål finns konkretiserade i ett dokument som skolan kallar utvecklingsplan. Inom övriga ämnen har man inte utarbetat konkretiseringar av de nationella och lokala målen. De elever och föräldrar som inspektörerna träffade under sitt besök kände i varierande grad till vilka mål eleverna ska nå i sitt lärande.

Rektorn bör se till att de nationella målen i läroplaner och kursplaner blir kända bland elever och föräldrar. Skolan bör även förtydliga hur man avser att omsätta de nationella målen i undervisningen på skolan.

Arbetssätten

I läroplanen beskrivs elevernas rätt att av skolans lärare få professionell stimulans, handledning och stöd i sitt lärande. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever. Arbetssätt för lärandet skall utformas på en grund av vetenskap och beprövad erfarenhet, och läraren skall låta eleverna pröva olika arbetssätt och arbetsformer.

Vid de lektioner som inspektörerna besöker observeras en variation av arbetsformer. Eleverna arbetar såväl enskilt som i grupp och inspektörerna ser exempel på samverkan mellan ämnen och ett undersökande arbetssätt. Vid inspektörernas besök redovisade ett arbetslag sitt temaarbete om Lennart Hellsing då hela arbetslaget hade en gemensam redovisning. Inspektörerna besökte även en teaterpjäs, framförd av en klass 5–6, baserad på Harry Potter. Enligt eleverna arbetar man ofta med problembaserad undervisning och det finns tid för reflek-

tion och diskussion i de flest ämnen. I ett par arbetslag upplevde dock eleverna att undervisningen i matematik är enahanda och att man mest räknar i boken. Enligt de lärare som intervjuades har man problembaserad matematik vid särskilda tillfällen då man inte alls använder sig av boken och det är tänkbart att eleverna inte kopplar ihop dessa lektioner med matematikämnet.

Inspektörerna bedömer att arbetssättet vid Hedesunda skola lever upp till de beskrivningar som finns i läroplanen.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Grundskoleförordningen anger att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, dennes vårdnadshavare eller på annat sätt har framkommit att eleven behöver särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Eleven och elevens vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta vid utarbetandet av programmet. För behandling av elevvårdsfrågor skall det finnas en elevvårdskonferens för rektorns arbetsområde.

Hedesunda skola har utarbetat rutiner för identifiering, kartläggning, planering och uppföljning kring elever i behov av särskilt stöd. Åtgärdsprogram utformas för de elever som klassläraren anser har behov av stöd. Behovet behöver inte vara kopplat till kunskapsmål utan kan även vara av social karaktär. Vid inspektörernas besök hade ca 90 åtgärdsprogram utformats under läsåret. Elevvårds teamet som består av rektorn, speciallärare och skolsköterska går igenom alla elever tre gånger per termin tillsammans med MSG. Trots detta arbete känner rektorn sig inte säker på att alla elever får sina behov tillgodosedda enligt de krav som finns i författningstexterna.

Inspektörerna bedömer att Hedesunda skola har utarbetat väl fungerande rutiner kring elever i behov av särskilt stöd. Skolan bör dock utvärdera om stödet är utformat så att det ger förutsättningar för alla elever att nå de nationella målen.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygsättning

En välgrundad och likvärdig kunskapsbedömning fyller en viktig funktion inom utbildningen, som en fullbordan av målstyrningen. Kontinuerlig information till eleverna om kunskapsutvecklingen skapar förutsättningar för dem att ta ansvar för sin utbildning och kunna påverka den och dess resultat. Inför bedömningen i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik skall lärarna använda sig av nationellt fastställda prov. Skolans lärare skall fortlöpande ge varje elev information om elevens utvecklingsbehov och framgångar i studierna samt redovisa för eleverna på vilka grunder bedömningen sker.

Förälder och elev inbjuds till utvecklingssamtal minst en gång per termin. De elever och föräldrar som inspektörerna mötte är nöjda med samtalen men det fanns de som ansåg att samtalen inte gav någon tydlig bild av elevens kunskapsutveckling och saknade en återkoppling av elevens utveckling mot läroplanens mål att sträva mot. Bäst återkoppling ansåg man sig få i svenska, engelska och matematik. I övriga ämnen upplevdes den som obefintlig. Vid varje utvecklingssamtal utarbetas en överenskommelse där eleven formulerar sina egna mål. Dessa följs upp vid nästa utvecklingssamtal. Elever med åtgärdsprogram följs upp mer frekvent. Skolan deltar i nationella prov i svenska, engelska

och matematik i årskurs 5 och lärarna vid skolan diskuterar bedömningar av proven. Skolan har representanter i kommunens VIG-grupper (vertikal integration i Gävle) i samtliga ämnen.

Inspektörerna bedömer att Hedesunda skola lever upp till de krav som återfinns i styrdokumentet men att eleverna bör få en bättre återkoppling över sin kunskapsutveckling i samtliga ämnen inte bara i svenska, engelska och matematik.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den pedagogiska verksamheten och undervisningen vid skolan har en god kvalitet. Rektorn bör dock se till att de nationella målen i läroplaner och kursplaner blir kända bland elever och föräldrar, och dessa bör även få en tydligare återkoppling avseende elevernas kunskapsutveckling. Skolan bör även förtydliga hur man avser att omsätta de nationella målen i undervisningen på skolan. Arbetssätten lever däremot upp till de beskrivningar som finns i läroplanen och skolan har utarbetat väl fungerande rutiner kring elever i behov av särskilt stöd. Stödåtgärderna bör dock utvärderas om de ger förutsättningar för alla elever att nå de nationella målen.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Rektors ansvar, befogenheter och funktion

Staten har tilldelat rektor en nyckelfunktion för utbildningens planering, genomförande och resultat. För ledningen av utbildningen i en skola skall det finnas en eller flera rektorer. Rektorn skall vara pedagogisk ledare för skolan och chef för lärarna och övrig personal. Särskilt skall rektorn verka för att utbildningen utvecklas, och han eller hon har en särställning när det gäller att garantera elevernas rättssäkerhet. Rektorns befogenheter och ansvar är utpekade i skollagen, läroplanerna och skolformsförordningarna.

Rektorn vid Hedesunda skola tillträdde sin befattning 1999. Dessförinnan har rektorn erfarenhet som lärare och studierektor vid en annan av kommunens skolor. Rektorn har genomgått den statliga rektorsutbildningen. De lärare och elever som inspektörerna möter under sitt besök anser att rektorn är väl förtrogen med verksamheten vid skolan.

Rektors pedagogiska ledning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Rektorn skall vara pedagogisk ledare för skolan och chef för lärarna och övrig personal. Särskilt skall rektorn verka för att utbildningen utvecklas, och han eller hon har en särställning när det gäller att garantera elevernas rättssäkerhet. Rektors befogenheter och ansvar är utpekade i skollagen, läroplanerna och skolformsförordningarna.

Lärare och föräldrar som inspektörerna samtalade med under sitt besök efterlyste ett tydligare pedagogiskt ledarskap och gemensamma strategier kring skol-utvecklingsfrågor. Även rektorn tyckte att han kunde vara tydligare i sitt pedagogiska ledarskap och kraftfullare verka för att utbildningen utvecklades i önskvärd riktning. Både elever, lärare, föräldrar och rektorn ansåg att det i dag fanns alltför stora skillnader mellan de olika arbetslagen.

Rektorn bör utveckla sitt pedagogiska ledarskap och ta ett tydligare ansvar över det utvecklingsarbete som bedrivs på skolan.

Rektorn skall utöva det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de riksgiltiga målen och rektorn skall agera för att ta ansvar för skolans resultat. Grundskoleförordningen fastställer att för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det finnas en arbetsplan. Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Rektorn beslutar om arbetsplanen. Arbetsplanen skall kontinuerligt följas upp och utvärderas.

På Hedesunda skola har man inte arbetat fram en arbetsplan men rektorn ansåg att denna finns inarbetad i kvalitetsredovisningen. Kvalitetsredovisningen innehöll inslag som naturligt ingår i en arbetsplan men elever och personal hade inte deltagit i utarbetandet av dessa.

Inspektörerna bedömer att Hedesunda skola bör utarbeta en arbetsplan under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

Enligt grundskoleförordningen skall skolan årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Den skall fungera som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts.

Kvalitetsredovisningen vid Hedesunda skola innehåller målområdena: lärande och utveckling, språkutveckling, matematik, kultur, den goda gruppen, de nationella proven samt moderna språk. Områdena är, med undantag för "Den goda gruppen", hämtade ur de nationella styrdokumenterna och skolplanen. Varje målområde är uppdelat i förbättringsområden 2003, resultat, analys, förbättringsområden. På detta sätt har man fått en konsekvens i uppföljningen av valda förbättringsområden. Det framgår dock inte av kvalitetsredovisningen vilka nationella eller lokala mål som de olika förbättringsområdena skall öka målfyllnaden av. Vidare är det otydligt varför man valt de föreslagna åtgärderna och hur framgång av dessa skall utvärderas. Exempelvis i målområdet matematik är en förbättringsåtgärd 2003 att "Arbete vidare med den röda tråden F-7" i analysen anser man att arbetet gått framåt och som förbättringsåtgärd "Att arbetet som gått framåt fortsätter". Inom området "Den goda gruppen" har man som förbättringsåtgärd 2003 skrivit "Inom samtliga områden förbättra oss ytterligare". Det kan bli svårt att visa på ett resultat gentemot detta mål och något sådant har inte redovisats.

För att kvalitetsredovisning och arbetsplan skall kunna fungera som ett led i målstyrning, utvärdering och uppföljning av verksamheten måste målen vara tydligt utformade och utvärderingsbara. Vidare bör de åtgärder skolan tänkt vidta vara tydligt kopplade till målen. Inspektörerna bedömer att rektorn bör förbättra sin kvalitetsredovisning.

Sammanfattningsvis är rektorn väl förtrogen med verksamheten vid skolan men bör ta ett tydligare ansvar över det pedagogiska utvecklingsarbete som bedrivs på skolan. Skolan saknar arbetsplan och kvalitetsredovisningen uppvisar brister gentemot förordningens krav.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Tillgång till utbildning

I grundskolans timplan anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen skall syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Ett allsidigt urval av ämnen skall erbjudas eleverna som elevens val.

Hedesunda skola erbjuder inte elevens val. Skolan skall utveckla elevens val på det sätt som författningarna föreskriver.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan erbjuder utbildning och omsorg enligt författningarna, med undantag av elevens val som inte erbjuds alls.

6. Resurser

Personalens kompetens och kompetensutveckling

Enligt rektorn har samtliga lärare vid Hedesunda skola svensk lärarexamen med utbildning för de ämnen de undervisar i förutom en timanställd lärare i moderna språk. Denna lärare är inte tillsvidareanställd och tjänsten utlyses årligen.

Läromedel, pedagogisk materiel, utrustning och skolmåltider

Skolans lokaler är väl anpassade och utrustade att bedriva undervisning i och att lärare och elever har god tillgång till läromedel och övrig utrustning. I skolan ligger ett kommunalt bibliotek som skolans elever har tillgång till.

Inspektörerna bedömer att Hedesunda skola har resurser för att bedriva undervisning enligt läroplan och författningar.

Sammanfattningsvis har lärarna vid Hedesunda skola överlag utbildning för sitt uppdrag, och skolan har även i övrigt lokaler och resurser.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten övergripande vid Hedesunda skola är av god kvalitet.

Hedesunda skola lägger stor vikt vid värdegrundsarbetet. Arbetssätt och arbetsformer lever upp till flertalet av de beskrivningar som finns i läroplanen och skolan har utarbetat väl fungerande rutiner kring elever i behov av särskilt stöd. Rektorn är väl förtrogen med verksamheten vid skolan och lärarna har utbildning för sitt uppdrag.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden.

Kunskaper, utveckling och lärande

- Skolans rektor och lärare bör förbättra sitt arbete med att systematiskt följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat i övriga ämnen utöver svenska, engelska och matematik.

- Skolans rektor och lärare bör systematiskt skaffa sig en bild av vilka resultat eleverna når i förhållande till de generella kunskapskvaliteter som anges i läroplanen samt av skolans arbete med normer och värden.

Arbetsmiljö och delaktighet

- Skolan bör förbättra graden av och utveckla formerna för elevinflytande vid skolan.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

- Rektorn bör se till att de nationella målen i läroplaner och kursplaner blir kända bland eleverna.
- Skolan bör förtydliga hur man avser att omsätta de nationella målen i undervisningen på skolan.
- Skolan bör utvärdera om stödet är utformat så att det ger förutsättningar för alla elever att nå de nationella målen.
- Eleverna bör få en bättre återkoppling avseende sin kunskapsutveckling i samtliga ämnen, inte bara i svenska, engelska och matematik.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

- Rektorn bör utveckla sitt pedagogiska ledarskap och ta ett tydligare ansvar över det utvecklingsarbete som bedrivs på skolan.
- Skolan bör utarbeta en arbetsplan under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.
- Rektorn bör förbättra sin kvalitetsredovisning.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

Tillgång till utbildning och omsorg

- Elevens val anordnas inte (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).

Datum

Ort

2005-12-21

Stockholm

Malin Winbladh

Hans-Olof Hanselid